

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

2013/2066(INI)

30.9.2013

YTTRANDE

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

över könsaspekter på EU-ramen för nationella strategier för integrering av
romer
(2013/2066(INI))

Föredragande: Edit Bauer

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens lägesrapport¹ och förslaget till rådets rekommendation av den 26 juni 2013 om verkningfulla åtgärder för integrering av romer i medlemsstaterna², med särskild inriktning på tillgång till sysselsättning, bostäder, utbildning samt hälso- och sjukvård, i vilken medlemsstaterna uppmanas att införa positiv särbehandling och att integrera strategier för integrering av romer i kampen mot fattigdom och social utestängning.
2. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som i samband med den europeiska planeringsterminen dessutom fått landsspecifika rekommendationer i frågor som rör romer att snabbt genomföra dessa rekommendationer och bekämpa diskriminering, bland annat på arbetsplatser, att involvera det civila samhället, däribland romska organisationer, i beslutsfattandet samt att anslå inte bara EU-medel utan även nationella och andra medel för att uppfylla åtagandena i sina nationella strategier för integrering av romer.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att följa upp genomförandet av sina rekommendationer ännu närmare och att använda alla sina instrument för att se till att medlemsstaterna förbättrar sin lagstiftning och bekämpar diskriminering och segregering.
4. Europaparlamentet betonar att romska kvinnors mycket få möjligheter till anställning och låga sysselsättningsgrad, som beror på bristande sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter, diskriminerande metoder, bristfällig tillgång till utbildning och deras låga utbildningsnivå, är en viktig fråga. Att förbättra anställbarheten och öka sysselsättningen, liksom att bekämpa diskriminering både i skolan och på arbetsmarknaden, tillhör därför de viktigaste verktygen för att uppnå en högre sysselsättningsgrad, minska beroendet av socialt bistånd och minska fattigdomsriskerna, och därmed stärka det ekonomiska oberoendet och avsevärt förbättra den sociala delaktigheten för romska kvinnor.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att ta itu med frågan om jämställdhet på ett konsekvent sätt vid genomförandet av Europa 2020-strategin och nationella reformprogram samt att ge hög prioritet åt att undanröja hinder för kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka och utvärdera i vilken utsträckning de nationella strategierna för integrering av romer tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet och den flerfaldiga, sektorsövergripande diskriminering som romska kvinnor möter på de fyra prioriterade områden som identifieras (sysselsättning, hälso- och sjukvård, bostäder och utbildning) och särskilt med avseende på åtgärder mot diskriminering och för skydd av grundläggande rättigheter.

---

¹ COM(2012)0226.

² COM(2013)0460.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att analysera och undanröja hindren för romska kvinnors deltagande på arbetsmarknaden samt att i tillräckligt hög grad uppmärksamma kvinnornas roll när det gäller att motivera sina barn och andra romer att utbilda sig och senare delta på arbetsmarknaden.
8. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att undersöka hindren för romska kvinnors egenföretagande, i syfte att upprätta program för att möjliggöra lättillgänglig, snabb och billig registrering för romska kvinnliga entreprenörer samt att ge dem tillgång till krediter, även mikrokrediter, tillsammans med relevanta mentors- och utbildningsprogram.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att upprätta system för mikrokrediter riktade till nystartade småföretag och företagande, med romska kvinnor som främsta stödmottagare.
10. Europaparlamentet upprepar att det finns en viktig jämställdhetsaspekt på utbildningsklyftan bland romer eftersom läskunnigheten bland romska kvinnor enligt uppgift ligger på i genomsnitt 68 procent, jämfört med 81 procent för männen, och endast 64 procent av de romska flickorna är inskrivna på låg- och mellanstadiet. Denna klyfta kan även noteras när det gäller antalet inskrivna på yrkesutbildningar. Skillnaderna mellan medlemsstaterna är dock stora.
11. Europaparlamentet betonar att den begränsade tillgången till utbildning ökar risken för äktenskap och graviditet i tidig ålder, vilket leder till avhopp från skolan och begränsade sysselsättningsmöjligheter i vuxen ålder, vilket i kombination med andra faktorer ökar risken för fattigdom. Parlamentet uppmanar därför eftertryckligen alla aktörer att bryta denna onda cirkel.
12. Europaparlamentet anser att ökad sexualundervisning bland romska elever skulle kunna ha en positiv inverkan på att minska antalet skolavhopp, som ofta är följden av graviditet och äktenskap i tidig ålder.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta och lansera program för familjeplanering (informationsinsatser, ekonomisk tillgänglighet) för att förbättra mödrhälsan hos romska kvinnor. Parlamentet uppmanar även medlemsstaterna att minska spädbarnsdödligheten, mödradödligheten och antalet för tidiga födselar genom tidig uppföljning och kontroll av gravida kvinnor samt rådgivning för mödrar.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att, när de genomför sina nationella strategier för integrering av romer, och kommissionen att, när den samordnar och utvärderar dessa strategier, ge högre prioritet åt åtgärder som avser flickors utbildning och motverkar skolavhopp och skolfrånvaro.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att även tillämpa ett jämställdhetsperspektiv på tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster för att se till att flickor och kvinnor från marginaliserade romska grupper får tillgång till sådana tjänster.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa systematiska utbildningsprogram om jämställdhet och kulturella särdrag för leverantörer av sociala

tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster.

17. Europaparlamentet betonar att utbildandet av romska flickor på många olika sätt leder till ett bättre liv för den romska befolkningen, eftersom det bland annat är en förutsättning för att öka romska kvinnors anställbarhet, underlätta deras tillgång till arbetsmarknaden och ge dem viss inkomsttrygghet, och det är avgörande för att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet noterar dessutom att ökade kunskaper bland lärare om den romska kulturen hjälper till att minska utestängningen. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att bekämpa segregering, garantera mer inkluderande och tillgänglig utbildning och kulturkänsliga undervisningsmetoder, som omfattar skolpersonal med romsk bakgrund liksom föräldrar, och att prioritera arbetet för att yrkesfärdigheter bättre ska motsvara efterfrågan på arbetsmarknaden.
18. Europaparlamentet understryker behovet av att garantera lika tillträde till utbildningssystemen, utan diskriminering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja utbildningsprogram för lärare i syfte att öka antalet romska barn, i synnerhet flickor, som går i skolan. Parlamentet betonar i detta sammanhang även den särskilda betydelsen av flickors sociala referensgrupp – föräldrar, släktingar eller vänner – som spelar en central roll för deras utbildning och karriär. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja flickors utbildning i hela processen, även genom att stödja de personer som har störst inflytande över ungdomar.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja integrerad, jämställd och kulturkänslig utbildning, för att göra utbildning mer attraktiv för marginaliserade romska grupper.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja införandet av positiv särbehandling i personalstrategier, såsom utbildning, läs- och skrivundervisning och praktikplatser för romska kvinnor, som ett sätt att öka deras anställbarhet inom både offentliga tjänster och den privata sektorn.
21. Europaparlamentet betonar att romska ungdomar är särskilt utsatta för arbetslöshet och riskerar att långsiktigt utestängas från samhället i övrigt och därför även senare löper ökad risk att drabbas av fattigdom. Parlamentet understryker därför vikten av att främja regelbunden skolnärvaro och slutförande av grundskolan och/eller gymnasiet, liksom yrkesutbildning i ett senare skede, vilket i kombination med en hård antidiskriminerings- och sysselsättningspolitik, kan öka anställbarheten enormt för romska ungdomar och deras delaktighet i medlemsstaternas sociala trygghetssystem. Parlamentet uppmanar även medlemsstaterna att erbjuda romska studenter anpassade stipendier och handledning på gymnasie- och högskolenivå, så att allt fler romska studenter, framför allt romska flickor, kan uppnå en adekvat utbildningsnivå.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder och göra nödvändiga insatser för att få fler romer att delta i yrkesutbildning och livslångt lärande, för att öka deras chanser på arbetsmarknaden och minska fattigdomen.
23. Europaparlamentet anser att romernas etablering på arbetsmarknaden bör stödjas och främjas. För att arbetsmarknadsmyndigheternas tjänster och åtgärder ska kunna differentieras och handledningsprocesser utvecklas behövs det stödpersoner och

yrkesvägledare med romsk bakgrund.

24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att upprätta ett särskilt system för pedagogisk handledning och stöd genom utbildning i närsamhället och sociala tjänster för romska ungdomar från tidig barndom till högskola, med särskild uppmärksamhet på jämställdhetsfrågor.
25. Europaparlamentet anser att det krävs en anpassning av välfärdssystemen för att främja ett värdigt liv för alla, samtidigt som man stimulerar aktivt deltagande på arbetsmarknaden, förbättrar utsikterna till arbete på den primära arbetsmarknaden och bekämpar diskriminering. Parlamentet kräver att integreringen av romer främjas och att sociala tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster blir mer inkluderande och effektivare riktade.
26. Europaparlamentet konstaterar att förbättrad tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster och ökade insatser för lika tillgång till barnomsorg av god kvalitet för att man lättare ska kunna förena familje- och yrkesliv och till högkvalitativ skola för de allra minsta, barnhälsovård och utbildning i partnerskap med föräldrar, särskilt på landsbygden, skulle ha en positiv effekt på integreringen av romer och romska kvinnors anställbarhet. Parlamentet framhåller i detta sammanhang medlemsstaternas ansvar att investera i mer personal och kvalitet i sin barnomsorg för att uppnå Barcelonamålen om barnomsorg.
27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut utnyttja de möjligheter som strukturfonderna, särskilt Europeiska socialfonden (ESF), erbjuder för att förbättra utbildningen och sysselsättningen bland romer, så att de får en verklig chans till social delaktighet och kan komma bort från den ständigt höga fattigdomsnivån. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att regelbundet övervaka framsteg, särskilt när det gäller utbildningen bland romska ungdomar, i synnerhet kvinnor.
28. Europaparlamentet anser att likabehandling på bostadsmarknaden måste garanteras och att otryggheten måste minska.
29. Europaparlamentet framhåller att marginalisering måste förebyggas redan från tidig barndom. Det är mycket viktigt att tillämpa en strategi som riktas till kvinnor i olika generationer i syfte att sätta stopp för fattigdom som förs vidare över generationsgränserna.
30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att undanröja de problem med geografisk segregering, tvångsavvisningar och hemlöshet som romska kvinnor och män ställs inför samt att upprätta en effektiv och öppen bostadspolitik.
31. Europaparlamentet anser att man bör utveckla och främja romernas språk och kultur, utveckla förvaltningsstrukturer för romska frågor och stärka politiken för romerna och genomförandet av den samt öka deltagandet i det internationella samarbetet om romska frågor.
32. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att ta upp frågan om våld mot kvinnor, våld i hemmet och sexuellt utnyttjande i alla dess former samt att bekämpa människohandel, som drabbar ett stort antal romska kvinnor och ofta är resultatet av deras fattigdom och sociala utestängning på grund av arbetslöshet och brist på utbildning.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till rådets slutsatser som fastslår att ”särskild uppmärksamhet bör ägnas romska kvinnors och flickors intressen och svårigheter” och att tillämpa ett jämställdhetsperspektiv inom all politik och alla åtgärder som avser romers integrering.
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en systematisk strategi där jämställdhet och romska kvinnors aktiva deltagande utgör drivkrafter för förändring, vilket för närvarande saknas i de nationella strategierna för integrering av romer.
35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta med kapacitetsuppbyggnad och egenmakt för romska kvinnor som ett övergripande mål i samtliga prioriterade områden inom EU:s strategi för integrering av romer.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i genomförandet av de nationella strategierna för integrering av romer införliva att romska kvinnor involveras på ett mer aktivt och effektivt sätt.
37. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna och EU:s anslutningsländer att se till att man i de nationella strategierna främjar program för egenmakt, kapacitetsuppbyggnad och ledarskap för romska kvinnor och flickor, som spelar en särskild roll i samhällets uppbyggnadsprocess.
38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samla in, analysera och offentliggöra tillförlitliga, könsuppdelade statistiska uppgifter för att kunna utvärdera och uppdatera strategierna på lämpligt sätt samt mäta effekten av de projekt och insatser för romska kvinnor som ingår i strategierna.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	26.9.2013
Slutomröstning: resultat	+: 32 -: 3 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Ruža Tomašić, Traian Ungureanu
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Françoise Castex, Philippe De Backer, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Tatjana Ždanoka